

c. ř. s., ježto podle zjištění byl žalovaný k roku řádně předvolán. Nedostaviv se, nemůže se odvolávat na to, že mu byla nezákonným postupem odňata možnost na soudě jednati.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Stěžovatel mohl by zmatečnost podle § 477 čís. 4 c. ř. s. s úspěchem uplatňovati jen, kdyby jemu, nikoliv osobě v žalobě podle zaměstnání označené, byla bývala nezákonným postupem, zejména opomenutím doručení, odňata možnost na soudě projednávat. An odvolací soud zjistil, že žaloba s obsílkou byla k vlastním rukám stěžovatelovým doručena, což ostatně stěžovatel připouští, jsou vývody, v nichž uplatňuje, že se doručení nestalo osobě v žalobě označené, že není totožný s touto osobou, že v opětovném návrhu na doručení a na obálce obsílky nebylo udáno zaměstnání žalovaného, že žaloba zněla proti jiné osobě a že spis vrátil soudu s vysvětlením, pro otázku zmatečnosti podle § 477 čís. 4 c. ř. s. bez významu, a není třeba se jimi blíže obírat. Stěžovatel měl možnost k soudu se dostavit a proti žalobě mu doručené se brániti, a nestačilo, že zaslal soudu písemné vyjádření (§ 397, odstavec prvý, c. ř. s.). Zmatečnosti podle § 477 čís. 5 c. ř. s. tu nebylo, ana žaloba byla doručena stěžovateli, o němž nevyšlo na jevo, že jest osobou nesvéprávnou, a nebylo s ním vůbec jednáno, poněvadž se k soudu nedostavil.

Čís. 11904.

Syndikátní nárok.

Byly-li strany, skládající peníze do sirotčí pokladny nebo do soudní schránky veřejnou vyhláškou na soudní desce upozorněny, že se složení peněz nesmí dít k rukám soudního úředníka, nýbrž jen v berním úřadě k rukám berních úředníků ve vyhlášce té jmenovaných, — neporušil soudní kancelářský úředník právo p ř i v y k o n á v á n í s v é ú ř e d n í p ů s o b n o s t i, přijav od strany neoprávněně peníze a neodved je určenému účelu, nýbrž si je přivlastniv.

Pokud nelze vyvozovati syndikátní nárok ani z toho, že přednosta soudu poukázal stranu, skládající peníze, na kancelářského úředníka.

(Rozh. ze dne 19. září 1932, Co II 3/31.)

Žalobce domáhal se na československém státu syndikátní žalobou zaplacení 6.200 Kč a odůvodňoval žalobní nárok takto: Roku 1922 dostalo se mu dědického podílu 500 Kč, jež měly býti pro něho uloženy v sirotčí pokladně okresního soudu v C. Avšak soudní oficiál Jan B., jenž byl tehdy vedoucím kanceláře nesporného oddělení, tyto peníze zpronevěřil, začež byl soudně potrestán a také odsouzen nahraditi zpronevěřené peníze žalující straně. Peníze ty byly by při 4% zúrokování v sirotčí pokladně vzrostly na 620 Kč. Poněvadž Jan B. následkem svého odsouzení trestního přišel o pensí, nelze na něm nic vydobýti a proto žalobce navrhl, by podle zákona ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř.

zák. byl žalovaný erár odsouzen zaplatiti mu 620 Kč. K tomu žalobce dodal, že ve všech věcech, v nichž měly strany u okresního soudu v C. skládati peníze, byly posílány přednostou okresního soudu, vrchním soudním radou R-em, k vrchnímu oficiálu Janu B-ovi jako vedoucímu kancelářskému úředníku nesporného oddělení a ten prý strany nesprávně poučil. Vrchní soudní rada R. poukázav strany na B-a a opomenuv dozor na něho, porušil prý své úřední povinnosti; je prý tedy žalovaný erár i z tohoto důvodu žalující straně zodpovědným. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** (vrchní soud v Brně) žalobu zamítl. **D ů v o d y:** Porušili-li soudcovský úředník u vykonávání svého úřadu přestoupením úřední povinnosti právo a způsobí-li tím straně škodu, může strana o náhradu škody žalovati buď provinivšího se úředníka nebo stát nebo oba (§ 1, 2, 4 cit. zák.). Pokud se týká přednosty soudu, vrchního soudního rady R-a, nelze spatřovati přestoupení úřední povinnosti v tom, že prý posílal strany za soudním oficiálem B-em, by je poučil, jak ukládati peníze, o čemž ostatně poučení bylo u soudu řádně vyvěšeno (§§ 1, 8, 11 min. nař. ze dne 15. března 1898, čís. 55 ř. zák.). Co se týče Jana B-a, nebyl oprávněn přijímati peníze určené k uložení do sirotčí pokladny, o čemž není mezi stranami sporu. Avšak vzhledem k tomu Jan B., nejsa oprávněn přijímati peníze, neporušil u vykonávání svého úřadu přestoupením úřední povinnosti právo, nýbrž, nejsa oprávněn přijímati peněz, je přesto přijal a zpronevěřil. Nejsou tedy splněny podmínky syndikátní žaloby a není tedy za jednání Jana B-a zodpovědným žalovaný erár, nýbrž jen Jan B. sám, který ostatně byl za tento svůj trestný čin odsouzen a jest žalující straně ze škody práv. Přednosta soudu nebyl povinen dohlédati na Jana B-a, pokud se týká jeho mimoúředních zpronevěř, dokud nezjistil okolnosti, které mohly otrásti jeho důvěrou k němu. Mimo to byla by žaloba předčasná, neboť podle tvrzení žalobce samého odevzdala Janu B-ovi peníze matka žalobcova, ač z poučení v soudní budově vyvěšeného při náležité pozornosti mohla seznati, že k přijímání sirotčích peněz jest oprávněn jen berní úřad. Zavinění stihá tedy v první řadě matku žalobcovu. Že by nebyla s to, škodu nahraditi, nebylo ani tvrzeno (§ 265 obč. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl odvolání.

D ů v o d y:

Žalující strana opírá nárok na náhradu škody proti eráru o dvojitý důvod, jednak, že 500 Kč, které matka žalující strany pro žalující stranu na soudě složila, přijal vrchní soudní oficiál Jan B. z příčiny svého veřejného úřadu státního, je do sirotčí pokladny neodvedl, nýbrž zpronevěřil a byl za to i trestně odsouzen, jednak, že přednosta okresního soudu v C., vrchní soudní rada R. posílal strany, které chtěly peníze k soudu složit, za vrchním soudním oficiálem Janem B-em, by je poučil o způsobu ukládání peněz do sirotčí pokladny, a že opomenul na jeho činnost dohlédnouti. Žádný z těchto důvodů neobstojí. Podle §§ 1, 2 a 4 syndikátního zákona ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák. může strana, jež utrpí škodu tím, že poruší soudcovský úředník právo přestoupením úřední povinnosti u vykonávání svého úřadu, žalovati o náhradu škody

bud' provinivšího se úředníka nebo stát, neb oba. Pokud jde o Jana B-a jest nesporno, že byl vrchním soudním oficiálem u okresního soudu v C. a že vedl v prvním oddělení rejstřík pozůstalostní a poručenský, jakož i sirotčí knihu, že byl tedy zaměstnán u soudu jako u veřejného státního úřadu. Vyhláškami a zprávou okresního soudu v C. ze dne 5. února 1932 jest zjištěno, že byly strany, přicházející k soudu, by složily peníze do sirotčí pokladny nebo do soudní schránky, upozorněny podle §§ 1, 8 a 11 min. nař. ze dne 15. března 1898, čís. 55 ř. zák. veřejnou vyhláškou ze dne 28. července 1915 na soudní desce vyvěšenou, že se složení peněz nesmí díti nikdy k rukám soudního úředníka, nýbrž jen v berním úřadě k rukám berních úředníků ve vyhlášce jmenovaných. Vyhláška ta visela na soudní desce v roce 1921 i v roce 1922, kdy byla nahrazena novou vyhláškou ze dne 8. září 1922, mající v podstatě stejný obsah s tou jen změnou, že vplaty se měly díti bud' prostřednictvím poštovního úřadu nebo šekovým převodem ze šekového účtu na účet pokladny sirotčí nebo soudního úřadu uschovacího platenkou poštovního úřadu šekového. Tato vyhláška visela na soudní desce roku 1922 i roku 1924. Nesporno jest, že byl Jan B. trestním rozsudkem uznán vinným, že v C. peníze, které mu z důvodu jeho veřejného úřadu jako úředníku soudní kanceláře v C. byly svěřeny za sebou zadržel a si přivlastnil. Tímto odsuzujícím rozsudkem trestním jest i sice podle § 268 c. ř. s. civilní soud vázán co do důkazu a přičitatelnosti trestného činu, než nelze přehlédnouti, že rozsudkem tím nebylo zjištěno, že Jan B. porušil právo u v y k o n á v á n í s v ě p ů s o b n o s t i, t. j. působnosti úřední jemu přidělené, svěřené, kteroužto otázkou se trestní soud nezabýval. Že přijímání peněz určených pro sirotčí pokladnu nepatřilo do úřední působnosti Jana B-a, zjišťuje se z obsahu úředních vyhlášek, jimiž odevzdávání peněz soudnímu úředníku bylo přímo zapovězeno. Ze zjištění toho plyne, že Jan B., nejsa oprávněn přijímatí peníze, neporušil právo při vykonávání své úřední působnosti, že tedy nezpůsobil žalující straně škodu u výkonu své úřední působnosti, nýbrž, že jako soudní úředník neoprávněně přijal od strany peníze a je určenému účelu neodvedl, a si je přivlastnil, což však ještě nenaplnuje podstatu syndikátního nároku. Pokud odvolání uplatňuje, že Jan B. porušil právo strany při výkonu své úřední povinnosti tím, že jí udělil radu, by peníze složila k jeho rukám, že již další opatří, neopřela žalující strana syndikátní nárok o tuto okolnost již v první stolici a nelze proto k tomuto přednesu jako k novotě (§ 482 c. ř. s.) v řízení odvolacím přihlídnouti. Avšak nárok ten nelze vyvozovati ani z činnosti, pokud se týče z opomenutí přednosty okresního soudu R-a. Vrchní soudní rada R. neporušil právo žalující strany tím, že prý osobu skládající za ni peníze poukázal na vrchního oficiála B-a, neboť tento měl s ní sepsati protokol o tom, že vkládá peníze pro děti do sirotčí pokladny a měl ji poučiti, že má peníze složit u berního úřadu. Žalující strana ani ne- tvrdila, tím méně dokázala, že R. věděl o tom, že Jan B. peníze od stran přijímá a že je přijal i od řečené osoby, nebo dokonce, že je zpronevěřuje. Tvrdila-li žalující strana, že R. nedohlížel na činnost Jana B-a, měla tvrditi a prokázati, že R. poukazoval strany na Jana B-a, ač mu bylo známo z jiných určitých případů, že Jan B. peníze neoprávněně od stran přijal a pak zpronevěřil, měla uvéstí a prokázati, jakých opomenutí se

R. ve své dohlédací povinnosti dopustil a měla prokázati, že tato opomenutí jsou v příčinné souvislosti se škodou, kterou žalující strana utrpěla. Bylo na ní, by vedla důkaz disciplinárními spisy proti R-ovi. To však neučinila. Výtýká-li řízení před prvním soudem neúplnost v tom směru, že neprovedl důkazů o porušení úřední činnosti B-em při výkonu úředního dohledu, bylo na odvolávající se straně, by přesně uvedla, které důkazy opomenul provést. To však neučinila a nemohl proto soud přihlídnouti k takto neurčitě provedenému odvolacímu důvodu. Nebylo tedy v tomto sporu prokázáno, že soudní rada R. vědomě porušil právo strany u výkonu svého úřadu přestoupením své úřední povinnosti a nelze tudíž škodu, jež žalující straně povstala, přičítati na jeho vrub.

Čís. 11905.

Vyjevovací řízení (§ 47 ex. ř.) není samostatným exekučním řízením, nýbrž jen dodatkem povolené, avšak bezvýsledné základní exekuce.

Soud, povolivší základní exekuci, jest příslušný pro žaloby podané podle § 35 ex. ř. za vyjevovacího řízení.

(Rozh. ze dne 22. září 1932, R I 406/32.)

Exekuce byla povolena okresním soudem v P., vykonána okresním soudem v N. Ana zůstala bezvýslednou, navrhl vymáhající věřitel u okresního soudu v N., by bylo zahájeno vyjevovací řízení, kterémužto návrhu bylo vyhověno. Žalobu podle § 35 ex. ř. podal dlužník u okresního soudu v N. Námitku místní nepřislušnosti soudu první stolice zamítl, maje za to, že vyjevovací řízení jest samostatným druhem exekučního řízení a že exekuce povolená okresním soudem v P. byla bezvýsledným výkonem skončena. Rekursní soud vyhověl námitce místní nepřislušnosti a odmítl žalobu. Důvody: Právní názor prvního soudu není správný. Vyjevovací řízení jest jen částí již zahájeného exekučního řízení, což vysvětluje z toho, že předpokládá bezvýslednost exekuce a že vyjevovací přísahu může povoliti jen soud exekuční (§ 47 třetí odstavec ex. ř.). Kdyby vyjevovací řízení bylo samostatným druhem exekučním, nemohlo by býti závislé na předchozím bezvýsledném exekučním výkonu a mohlo by býti povoleno i soudem exekuci povolujícím. Tato závislost na předchozím povolení a na bezvýsledném výkonu vylučuje samostatnost vyjevovacího řízení, na které jest pohlížeti jako na zvláštní druh exekučního výkonu. Poněvadž námitky podle § 35 ex. ř. lze uplatniti žalobou u soudu, u kterého povolení exekuce v první stolici bylo navrženo, jest příslušný jen soud, který exekuci podle exekučního titulu povolil, a nelze jím rozuměti soud, který po povolení exekuce povolil nějaký exekuční výkon. Ježto povolení exekuce bylo navrženo u okresního soudu v P., který též exekuci tu povolil, jest okresní soud v N. nepřislušný k řízení o žalobě podle § 35 ex. ř. a mělo proto býti námitce vyhověno.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolací rekurent napadá názor, z něhož rekursní soud ve svém usnesení vychází, že pro žalobu podle § 35 ex. ř., i když podána byla za vyjevovacího řízení (§ 47 ex. ř.), jest příslušný soud, jenž v první